

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของ  
โรงเรียนราชันนันทาจารย์ สามเสนวิทยาลัย ๒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

นายอนนท์ ประสงค์มณี\*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนราชันนันทาจารย์ สามเสนวิทยาลัย ๒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศและอายุ

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนราชันนันทาจารย์ สามเสนวิทยาลัย ๒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 310 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan แล้วเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) อย่างมีสัดส่วน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 310 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีอายุ 35-50 ปี
2. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนราชันนันทาจารย์ สามเสนวิทยาลัย ๒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีเพศต่างกัน การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนราชันนันทาจารย์ สามเสนวิทยาลัย ๒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีอายุต่างกัน การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนราชันนันทาจารย์ สามเสนวิทยาลัย ๒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

คำสำคัญ

การมีส่วนร่วม, ผู้ปกครองนักเรียน, การบริหารงานโรงเรียน

## บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 80 ข้อ 4 บัญญัติว่า รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการศึกษา โดยส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ (ราชกิจจานุเบกษา, 2550, หน้า 23-24)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 9 ข้อ 6 บัญญัติว่า การจัดระบบโครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น นอกจากนี้ มาตรา 24 บัญญัติว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ และมาตรา 29 บัญญัติว่า ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา อบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์พัฒนาระหว่างชุมชน (รุจิรัฐสาร และกัลยมน อินทุสุต, 2558, หน้า 13-15)

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้โรงเรียนพัฒนาก้าวหน้าต่อไปได้ เพราะโรงเรียนเป็นหน่วยหนึ่งของสังคมที่ทำหน้าที่หลักในการให้การศึกษาอบรมอย่างเป็นระบบแก่เด็ก เพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม โรงเรียนจะทำหน้าที่ให้การศึกษาแก่เด็กได้ครบทุกสิ่งทุกอย่างนั้นย่อมเป็นไปได้ ยอมรับว่าการศึกษาคือการจัดการประสบการณ์ให้กับเด็ก ประสบการณ์ที่เด็กควรได้รับมิใช่มีอยู่เฉพาะในโรงเรียนเท่านั้น ยังมีอยู่ในที่อื่น ๆ ในชุมชนอีกมาก ชุมชนจึงมีส่วนให้ประสบการณ์ที่เป็นรากฐานทางขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม และเจตคติแก่เด็ก ดังนั้นโรงเรียนจะต้องได้รับความร่วมมือจากชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อให้ตรงตามความต้องการของชุมชน และเหมาะสมกับสภาพ ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งยังเป็นการถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย ที่ให้ท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอีกด้วย โดยถือว่าโรงเรียนเป็นของประชาชน จัดดำเนินการโดยประชาชนและเพื่อประชาชน (รัตนา กาญจนพันธุ์, 2557, หน้า 163)

ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง มุ่งให้เกิดผลต่อการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ พัฒนาโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้า และโรงเรียนสามารถนำไปใช้วางแผนการบริหารและจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น อีกทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาให้กับ

กระบวนการบริหารและจัดการศึกษาในโรงเรียน โดยการนำทรัพยากรในการบริหารที่มีอยู่ในชุมชนและท้องถิ่นมาสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันของนักเรียน ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานการณ์ และทุกสถานที่ และเพื่อทำให้ชุมชนเกิดความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้เป็นความร่วมมือของทุกคนที่เป็นสมาชิกในชุมชน สังคม และท้องถิ่น ซึ่งเปรียบเสมือนเจ้าของโรงเรียนร่วมกัน ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในสถาบันการศึกษาที่ตั้งอยู่ในท้องถิ่นของตน เป็นการสร้างความร่วมมือในการปรับปรุง และพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น เพื่อเป็นการช่วยให้การศึกษาของนักเรียนในชุมชนมีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงขึ้น (พานิช สุขศิริ, 2555, หน้า 3-4)

การจัดการศึกษาของโรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็นในการประชุมผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองตามสมควร แต่ยังไม่เกิดความร่วมมือพัฒนาการศึกษาเท่าที่ควร ทางโรงเรียนจึงควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้ร่วมมือกันและเข้ามามีส่วนร่วม การบริหารงานของโรงเรียน ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนานักเรียนและการดำเนินการทุกด้านในโรงเรียนให้เป็นไปตามจุดหมายและสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างบ้าน ชุมชน กับ โรงเรียนเป็นอย่างดี (อำนวย ป้อมน้อย, 2557, หน้า 4) และจากการดำเนินการดังกล่าวที่ผ่านมา โรงเรียนยังขาดข้อมูลสนับสนุนเกี่ยวกับบทบาทการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน หรือการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองยังมีปัญหาและอุปสรรคในด้านใดที่จะต้องได้รับการปรับปรุงกิจกรรมที่จัดขึ้น สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองหรือไม่ การที่โรงเรียนยังขาดข้อมูลดังกล่าวจึงเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการวางแผนและปรับปรุงการบริหารงานของโรงเรียนเป็นอย่างมาก (รุจิราพรรณ คงช่วย, 2556, หน้า 3-4)

โรงเรียนราชันนทธารักษ์ สามเสนวิทยาลัย ๒ เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 จังหวัดกรุงเทพมหานคร เป็นสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จากรายงานการประชุมผู้ปกครองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ที่ผ่านมา พบว่า ผู้ปกครองเข้าร่วมการประชุมคิดเป็นร้อยละ 58.92 และไม่เข้าร่วมประชุมคิดเป็นร้อยละ 41.08 โดยผู้ปกครองที่ไม่เข้าร่วมประชุมได้ให้เหตุผลว่าไม่ว่าง ไปต่างจังหวัด ติดธุระ และต้องทำงาน ส่งผลให้ผู้ปกครองไม่สามารถรับทราบข้อมูลข่าวสารในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนได้ เมื่อนักเรียนเกิดปัญหา ผู้ปกครองก็จะอ้างว่าโรงเรียนไม่ได้แจ้งให้ทราบ ทำให้ผู้ปกครองกล่าวโทษโรงเรียนและครูที่ปรึกษา หรือถ้าโรงเรียนต้องการให้ผู้ปกครองช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ โรงเรียนก็จะไม่ได้รับการช่วยเหลือ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนจึงน้อยลงไปด้วย

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรในโรงเรียนราชันนทธารักษ์ สามเสนวิทยาลัย ๒ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนราชันนทธารักษ์ สามเสนวิทยาลัย ๒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ตามขอบข่ายภารกิจ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการ

บริหารทั่วไป เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงานของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะนำมาซึ่งการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพต่อไป

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนราชันนทอาจารย์ สามเสนวิทยาลัย ๒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนราชันนทอาจารย์ สามเสนวิทยาลัย ๒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ และอายุ

### ขอบเขตของการวิจัย

#### 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนราชันนทอาจารย์ สามเสนวิทยาลัย ๒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1,600 คน
- 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนราชันนทอาจารย์ สามเสนวิทยาลัย ๒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และศิริพงษ์ เสาภายน, 2559, หน้า 132) ได้จำนวน 310 คน แล้วเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) อย่างมีสัดส่วน

#### 2. ตัวแปรที่ศึกษา

- 2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย
  - 2.1.1 เพศ ได้แก่
    - 2.1.1.1 ชาย
    - 2.1.1.2 หญิง
  - 2.1.2 อายุ ได้แก่
    - 2.1.2.1 ต่ำกว่า 35 ปี
    - 2.1.2.2 35-50 ปี
    - 2.1.2.3 ตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป
- 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนราชันนทอาจารย์ สามเสนวิทยาลัย ๒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ตามขอบข่ายภารกิจ 4 ด้าน ประกอบด้วย (ราชกิจจานุเบกษา, 2550, หน้า 29-33)
  - 2.2.1 ด้านการบริหารวิชาการ
  - 2.2.2 ด้านการบริหารงบประมาณ
  - 2.2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล

## 2.2.4 ด้านการบริหารทั่วไป

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of Congruence (IOC) ได้ค่าเท่ากับ 0.929 และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.951 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ 1. ข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม 2. เนื้อหาที่จะทำวิจัย

### การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียน ราชันนทาทจารย์ สามเสนวิทยาลัย ๒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนราชันนทาทจารย์ สามเสนวิทยาลัย ๒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยใช้ t-test
4. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนราชันนทาทจารย์ สามเสนวิทยาลัย ๒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ ใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of variance) หากมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะเปรียบเทียบค่าคะแนนเป็นรายคู่ ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's post hoc comparison)

### ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 310 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีอายุ 35-50 ปี
2. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนราชันนทาทจารย์ สามเสนวิทยาลัย ๒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีเพศต่างกัน การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนราชันนทาทจารย์ สามเสนวิทยาลัย ๒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีอายุต่างกัน การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนราชันนันทาจารย์ สามเสนวิทยาลัย ๒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

### อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียน ราชันนันทาจารย์ สามเสนวิทยาลัย ๒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยจะนำมาอภิปรายตามรายด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารวิชาการ พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงาน โดยภาพรวมและรายข้อ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ผู้ปกครองได้ร่วมพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ร่วมกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางการจัดกิจกรรมทางวิชาการภายในสถานศึกษา ให้ความร่วมมือในการซ่อมและเสริมความรู้ให้แก่นักเรียน ร่วมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน ร่วมกำกับ ติดตาม และพัฒนาผลการเรียนของนักเรียน ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษา และชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน ร่วมพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ร่วมจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการให้กับชุมชน ร่วมจัดทำระเบียบเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ร่วมคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนและสื่ออื่น ๆ เพื่อใช้ในสถานศึกษา และส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้พัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พาณิกภัค สุขศิริ (2555) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานโรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอกะลา ยาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา ผลการวิจัย พบว่า การวางแผนกำหนดเป้าหมายและทิศทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และการจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนให้เพียงพอและสอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี วัฒนศิริ (2555) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหาร โรงเรียนปลวกแดง พัทธาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัย พบว่า การให้ความคิดเห็นในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การสนับสนุนสถานที่ในชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ และการร่วมกับคณะครูติดตามผลการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ รติกร สุวราช (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนบ้านสองแพรก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ผลการวิจัย พบว่า การร่วมกำหนดแนวทางพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา และการร่วมกำหนดแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เศรษฐา เจริญผล (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนอุทิศไพบูรณ์ชนูปถัมภ์

อำเภอโนนรมย์ จังหวัดชัยนาท ผลการวิจัย พบว่า การเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตร และการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียน อยู่ในระดับมากเช่นกัน

2. ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงาน โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และรายข้อ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางและมาก แสดงว่า ผู้ปกครองได้ร่วมจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณของสถานศึกษา ร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินของสถานศึกษา ร่วมพิจารณาอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา ร่วมพิจารณาอนุมัติการขอโอนและขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณของสถานศึกษา ร่วมวิเคราะห์และประเมินประสิทธิภาพ ความประหยัด และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของสถานศึกษา ให้ความร่วมมือในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา ให้ความร่วมมือในการจัดการทรัพยากรทางการศึกษา ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชน วางแผนพัสดุร่วมกับสถานศึกษา พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อจัดทำและจัดหาพัสดุร่วมกับสถานศึกษา ร่วมควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุของสถานศึกษา ร่วมพิจารณาอนุมัติการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ร่วมตรวจสอบการรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงินของสถานศึกษา และร่วมตรวจสอบการจัดทำบัญชีการเงินของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี วัฒนศิริ (2555) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารโรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ผลการวิจัย พบว่า การร่วมกับคณะครู สอดคล้องดูแล และรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง และการร่วมจัดทำ จัดหาสนับสนุนวัสดุครุภัณฑ์ตามที่โรงเรียนต้องการ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ รติกร สุวราช (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนบ้านสองแพรก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง ผลการวิจัย พบว่า การร่วมประสานกับชุมชน องค์กรภาครัฐ และเอกชน ในการระดมทรัพยากรมาสนับสนุนการศึกษา และการร่วมจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อสนับสนุนความพร้อมในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เศรษฐา เจริญผล (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนอูลิตไพบูลย์ชนูปถัมภ์ อำเภอโนนรมย์ จังหวัดชัยนาท ผลการวิจัย พบว่า การจัดหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียน อยู่ในระดับมากเช่นกัน

3. ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงาน โดยภาพรวมและรายข้อ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ผู้ปกครองได้ร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการประเมินวิทยฐานะของบุคลากรในสถานศึกษา ส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติบุคลากรในสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษามีวินัย และคุณธรรมจริยธรรมในวิชาชีพ ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษามีใบประกอบวิชาชีพทุกคน และให้ความร่วมมือในการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี วัฒนศิริ (2555) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนใน

การบริหารโรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ปฏิบัติงานดีเด่น การมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะแก่โรงเรียนในด้านการรักษาระเบียบวินัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ รติกร สุวราช (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนบ้านสองแพรก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการบริหารและพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และการร่วมส่งเสริมการปฏิบัติตามระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม และการดำเนินการทางวินัยของบุคลากร อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสริมฐา เจริญผล (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนอุทิศไพบูลย์ชนูปถัมภ์ อำเภอมนรมย์ จังหวัดชัยนาท ผลการวิจัยพบว่า การให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร อยู่ในระดับมากเช่นกัน

4. ด้านการบริหารทั่วไป พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงาน โดยภาพรวมและรายข้อ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ผู้ปกครองได้ร่วมพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา ให้ความร่วมมือในการประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษาของสถานศึกษา ร่วมวางแผนการบริหารงานการศึกษาของสถานศึกษา ให้ความร่วมมือในงานวิจัยของสถานศึกษา เพื่อพัฒนานโยบายและแผน ร่วมจัดระบบการบริหารงานและพัฒนาสถานศึกษา ร่วมพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ร่วมพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานด้านธุรการของสถานศึกษา ร่วมดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ร่วมจัดทำสำมะโนผู้เรียนของสถานศึกษา ให้ความร่วมมือในการรับนักเรียนของสถานศึกษา ให้ความร่วมมือในการประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย ร่วมระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ร่วมพิจารณาอนุมัติการทัศนศึกษาของนักเรียน ให้ความร่วมมือในงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษา ให้ความร่วมมือในการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาของสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน หน่วยงาน และสถานศึกษาอื่น ให้ความร่วมมือในการประสานงานราชการกับท้องถิ่น ร่วมรายงานผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ร่วมจัดระบบการควบคุมภายในของสถานศึกษา และร่วมเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียนของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี วัฒนศิริ (2555) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารโรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า การร่วมส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาการของนักเรียน เช่น การเข้าค่าย ลูกเสือ การทัศนศึกษา และการเสนอแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ รติกร สุวราช (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนบ้านสองแพรก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง ผลการวิจัยพบว่า การร่วมให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และชุมชน และการช่วยประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของสถานศึกษาแก่สาธารณชนอย่างต่อเนื่อง อยู่ใน

ระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เศรษฐา เจริญผล (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนอูลิตไพลูลย์ อนุปถัมภ์ อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท ผลการวิจัย พบว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมและประสานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และการพัฒนาอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

5. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียน ราชันนทาจารย์ สามเสนวิทยาลัย ๒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระหว่างเพศชายกับเพศหญิง พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจสืบเนื่องมาจาก สังคมไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพศชายส่วนใหญ่จะมีภาวะผู้นำหรือการเป็นผู้บริหารมากกว่าเพศหญิง เพศชายจะทำหน้าที่การเป็นผู้นำครอบครัว ส่วนเพศหญิงจะทำหน้าที่การเป็นผู้ตาม ดังนั้น ผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นเพศชายจึงมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนมากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รติกร สุวราช (2556) ที่กล่าวว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียน บ้านสองแพรก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามเพศของผู้ปกครอง โดยรวมและไม่รวม ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารงบประมาณไม่แตกต่างกัน

6. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนราชันนทาจารย์ สามเสนวิทยาลัย ๒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน อาจสืบเนื่องมาจาก ผู้ปกครองนักเรียนทุกช่วงอายุ ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนเท่า ๆ กัน เพราะการบริหารงานทั้ง 4 ด้านเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้โรงเรียนสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีคุณภาพ และช่วยส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ ดังนั้น การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนทุกช่วงอายุจึงไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พาณิกภัค สุขศิริ (2555) ที่กล่าวว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานโรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอกะเยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา จำแนกตามอายุของผู้ปกครอง ไม่แตกต่างกัน

## ข้อเสนอแนะ

### 1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 โรงเรียนควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน ให้ อยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 ด้านการบริหารวิชาการ โรงเรียนควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ในห้องเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองได้ร่วมกันจัดการศึกษา กำกับดูแล และติดตามผลการเรียนของนักเรียนให้ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน

1.3 ด้านการบริหารงบประมาณ โรงเรียนควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบและอนุมัติการใช้จ่ายเงินของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และเกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดการศึกษา

1.4 ด้านการบริหารงานบุคคล โรงเรียนควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการจัดหาสวัสดิการให้กับบุคลากรในโรงเรียนที่ทุ่มเทในการทำงาน เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากร

1.5 ด้านการบริหารทั่วไป โรงเรียนควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ให้กับบุคคลอื่นและหน่วยงานอื่นได้รับรู้กิจกรรมของโรงเรียน เพื่อให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวหน้าต่อไป

## 2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียน ราชันนทาจารย์ สามเสนวิทยาลัย ๒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

2.2 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารวิชาการของโรงเรียน ราชันนทาจารย์ สามเสนวิทยาลัย ๒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

2.3 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงบประมาณของโรงเรียน ราชันนทาจารย์ สามเสนวิทยาลัย ๒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

2.4 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานบุคคลของโรงเรียน ราชันนทาจารย์ สามเสนวิทยาลัย ๒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

2.5 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ราชันนทาจารย์ สามเสนวิทยาลัย ๒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

## เอกสารอ้างอิง

กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550.

(2550, 16 พฤษภาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 124 ตอน 24 ก. หน้า 29-33.

พานิช สุขศิริ. (2555). ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานโรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอเกาะยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนดุสิต.

ภาวิดา ธาราศิริสุทธิ และศิริพงษ์ เสาภาชน. (2559). การศึกษาอิสระ *Independent Studies* (พิมพ์ครั้งที่ 9).

กรุงเทพฯ : มิตรภาพการพิมพ์และสตูดิโอ.

รติกร สุวราช. (2556). ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนบ้านสองแพรก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. (2550, 24 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 124  
ตอน 47 ก. หน้า 23-24.

รัตนา กาญจนพันธุ์. (2557). การบริหารสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดี  
โอ.

รุจิร ภู่อาระ และกัลยมน อินทุสศต. (2558). การบริหารจัดการสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : มิตรภาพการพิมพ์และ  
สตีวดีโอ.

รุจิราพรรณ กองช่วย. (2556). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิต  
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. รายงานวิจัยเงินอุดหนุนการวิจัยจากกองทุนวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏ  
สงขลา.

เศรษฐา เจริญผล. (2556). การศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนอุ  
ลิตไพบูลย์ชนูปถัมภ์ อำเภอมนรมย์ จังหวัดชัยนาท. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต,  
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

สุภาวดี วัฒนศิริ. (2555). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารโรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม  
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,  
มหาวิทยาลัยบูรพา.

อำนวย ป้อมน้อย. (2557). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนวัดหุบรัก สังกัด  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,  
วิทยาลัยทองสุข.